

در زمانیکه حکومت مستبدّ ناقضین مانع اشکالات داخلی و خارجی حاضر در بحبوحه اینهمه معركه من اینمقام اعلی را ساختم بقسمیکه در آنصفحات کم عمارتی بآن محکمی دیده میشود خیلی امر مشکلی بود محل و مستحیل بنظر میآمد متصل از عبدالحمید تلگرافات میرسید که چه خبر است من محض خاطر شما آدم در آنصفحات بعضی جاهای میخواستم بروم کارهایم را تمام نکرده بودم میخواستم به برلین و ایتالیا بروم علیالخصوص رومانیا که مرکز پایاست همه اینها را گذاشته آدم بدين شماها خیالم این بود که سفری بروم رومانیا و در مرکز پایا حاضر شوم بعد از پایا طبقاتی هست کسانیکه در زیر دست او هستند اینها را کاردینال مینامند که مانند وزراي پایا هستند یکی از این کاردینالها در امریکا بود خیلی پایی ما شد در مجالس و محافل صحبتها کرد ولی ما هبیج نمیگفتیم میآمدند و میگفتند که چنین و چنان گفته است ما سکوت میکردیم جواب نمیدادیم حتی قونسول جنرال ایران در نیویورک ما را دعوت کرد شخصی از بزرگان آنجا بود که مهمانخانه مجللی دارد در این مهمانخانه سلاطین و امنای دول و ملل منزل مینمایند از ملاقات خیلی بحرکت و اهتزاز آمد در او محبتی حاصل شد و در مراجعت با ما بود از ما خواهش کرد که در هتل او برویم ولی ما قبول نکردیم این کاردینال در هتل او منزل داشت و وقتی رفت طوری نمود که دیگر نیاید این گذشت تا در سفر بطرف کالیفورنیا بشهر دنور رسیدیم در آنجا کلیسای تازه کاتولیکها تمام شده بود کاردینال رفت آنجا که رسماً باز نماید چون من با آنجا رسیدم بعضیها گفتند که یک نمایش بسیار عظیمی شده است گفتم چه شده است گفتند کاردینال آمد کلیسا را باز کرد تاجی مرصع بر سر داشت لباسهای زربفت در بر پوشیده بود عصای طلائین در دست گرفته بود بكمال عظمت و حشمت و جلال آمد و وارد کلیسا شد در صورتیکه در جلوی او علمها میکشیدند و احتفالات عجیبه و غریبه حاضر نمودند در وقتیکه کاردینال با این جلال در خیابان مشی مینمود پانزده هزار نفر تماشچیان بسجده افتادند باری من در مجلس صحبت داشتم که من آمد در این شهر دیدم وللهایست پرسیدم چه خبر است گفتند نمایش دینی برپاست و کاردینال از جانب پایا آمده کلیسای جدید را مفتح نموده است بعد شرحی دادند که چنین شد و چنان گفتم بسیار خوب نمایشی بوده زیرا این بعینه نمایش حضرت مسیح است حضرت مسیح یک نمایش دینی در قرون ماضیه نمود و حال کاردینال هم نمایش دینی دیگری نمود هر دو نمایش دینی بود ولی فرق جزئی دارد و آن این است این نمایش در توی کلیساها در نهایت حشمت و عظمت بود اماً نمایش حضرت مسیح روی صلیب و در نهایت تحقیر و اذیت و جفا در این نمایش کاردینال تاجی مرصع بر سر داشت در آن نمایش حضرت مسیح تاجی از خار این نمایش در نهایت احتفال و عظمت بود آن نمایش در نهایت مظلومیت در این نمایش پانزده هزار نفر بسجده افتاده اند در آن نمایش حواریون را طعن و سب و لعن نمودند در این نمایش حضرت کاردینال لباس حریر و پریان در بر داشت در آن نمایش حضرت مسیح برنه بسر دار در این نمایش کاردینال عصای مرصع در دست گرفته بود در آن نمایش حضرت مسیح چوبی هم نداشت این است فرق این دو نمایش دینی والسلام